

Бурят-Монгол УНЭН

№ 213 (4333) 1943 оны ОКТЯБРИН 17

ВКП(б)-гэй Областной Комитетэй, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удны ГК-гэй оргай

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛЭЙ ДУТУУНУУДЫЕ ДАРЫ УСАДХАХА

«Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ ударна хара үнгэргэхэ тухай» гарганан тогтоол тоогоо БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обком болбол энэ тон шухала хэрэгээр...

ланаар үбэлжүүлхэ тухай олше хэлсэдэг тогтоологшье наа болото дээрэ бүтээн юумнь тон бага байха юм. Энэ аймагй колхозууд үбнэ тэжээл бэлэдхэхэ жэлэйнгэ түсэбье оройдоо 62,2 процент дүүргэнэ ябадалын ондоо юугээршье гэршэлгэдэхэгүй. Мүн сийс дараха түсэб эндэ 71,9 процент дүүргэдэ. Иимэ хүндэ байдалтай болоод байбашье наа тус аймагй хүтэлбэрлэхэ эмхи зургаанууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ талээр шиндэхэ...

Тус бүхэн түрүүлэ, зоотехническэ шэнэ бирлгэн түсэб республика дотор арайхан гэжэ 63 процент дүүргэдэгдэ байна. Мүн туушан байрнуудые нэлбэн занабарилха түсэб оройдоо 83,4 процент дүүргэгдэ. Хэди нимэ байбашье наан олони аймагууд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ ажалаа хүнүүдые үшөө мүнөө хүртэр нэмжэ табягуйнэ тоншье наа таараагүй гэжэ.

Ушар нимээнэ ойрын үдэрнүүдтэ доторхой мэргэн арга-хэмжээнүүдые абажа, адуу малаа бүдүүн хоолоор хангаха хэрэгнэ гүйдэхэдэ еһотгөйдби.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ илангаала Прибайкальска, Кяхтын, Бичурын, Ярууын, Зэдын аймагуудта хангалтагүй була. Энэ аймагуудай олони колхозуудын, мүнөө хүртэр үбнэ хурааха, сийс дараха ба гадагш тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэдэгдэ андаа. Мүн таряанай хоолоомые суглуулха сомохо, колос ба мэхиниче тогуд ба полинууд дээрэнэ суглуулха абаха, ферме бүхэндэ хоер наарааа дошоо бэйс саг соо хүрэхэ тэжээлтэй зэвсэ бийрүүлха гэжэ мэтын шухала асуудлануудта малай бага анхрал хандуулагдана.

Кяхта, Мухаршэбэр, Бичура, Занграйн ба бусад хэдэн аймагуудай орооһото таряанай поли энэ жэлдэ ехэнхидэе комбайнаар хураагдаһан байгаа. Теэд, тэндхи зарим колхозууд элдэб юумэндэ шалтаал комбайнаар хураагдаһан хоолоомые суглуулха сомохо ябадалые эмхидхэхэгүй гэжэ элрбэ.

Ямар ушар дээрэнэ малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхээр нимэ оборношо ябалтал гаргаха байнаб гэжээ, эгээн түрүүн зарим партиан ба советскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэригшэд гүрэн түрэн тэрэ хэрэгнэ өөрөө бүтэхэ ябадалта найдаад, тодорхой хэмжээнүүдые абангүй. Жэшэнь, Прибайкальска аймагй хүтэлбэрлэгшэд гэжэ байгаа малаа дулаанаар ба садахад...

Ушар нимээнэ ойрын үдэрнүүдтэ доторхой мэргэн арга-хэмжээнүүдые абажа, адуу малаа бүдүүн хоолоор хангаха хэрэгнэ гүйдэхэдэ еһотгөйдби.

Бурят-Монгол АССР-эй колхозууд ба совхозуудаар малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй ябаса тухай

БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюро болбол малай үбэлжэлгэн бэлэдхэл республикын колхозууд ба совхозуудта хангалтагүй байна гэжэ тэмдэглэнэ. Прибайкальска, Кяхтын, Бичурын, Яруунын, Зэдын ба бусад хэдэн аймагуудта малай үбэлжэлгэн бэлэдхэхэ илангаала муугаар ябана. Жэшэнь, Прибайкальска ба Яруунын аймагуудай аймисполком ба ВКП(б)-гэй айкумуудай зүгөө малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ формальнаар хүтэлбэрлэнэ эсэстэ тэндхи колхозууд үбнэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө таландуулан байгаа. Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Бичурын, Занграйн ба бусад аймагуудай колхозуудта орооһото культурануудай тарилгын нилээд ехэ хубинь комбайнуудта хураагдаһан аад, хоолоомын поли дээрэнэ «суглуулгажаа сомогдоодүй. Адуу малаа үбэлжүүлхын тулада байра байдалые бэлэдхэхэ хүдэлмэри тон аялаар ябуулагдажа ба намар-үбэлэй сагта үхэр малаа бэлшэхэ газарта хото хороо бариха ба түхээрхэ ажал эхилэдэг байна.

СССР-эй СНК-тэй 1941 оной майн 29-эй тогтоолоор баталагдаһан нормын ёһоор малай толгой бүхэндэ үбнэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбье колхоз ба совхоз бүхэндэ үгэ хүдүргүйгөөр дүүргэхэ ябадалые туйлаха; б) республикын колхозууд ба совхозуудта үбэлжэлгын үе соо нара бүридэ гаргалха нормо ба түсэбүүдые колхозуудта ба совхозуудта зохожо ноябрийн 1 хүртэр баталха, колхозууд ба совхозуудта бэлэдхэлгэн бүхн үбнэ тэжээлые бүрхэжэ дансада оруулха, тэрэниэ актын ёһоор клядошвищуудта гү, али фермиүүдые даагшааа тушаажа үгэхэ ябадалые октябрийн 20-һоо оройтонгүй дүүргэхэ ба үбнэ тэжээл зүбөөр хэрэгжэжэ байһанай койһоно хяналта табиха ба харуусаха хэрэгнэ колхозуудта правленийн түрүүлгэнэртэ ба совхозуудта совхозуудай директоруудтэ тохохо; в) бүхэли жэл соо эдөлхэ бүдүүн тэжээлэй гурбанайн нэгэ хубийнаа дошоо бэше ноябрийн 10 хүртэр фермиүүдтэ зөөжэ асарха, тэрэниэ үбэлэй шанга хүйтэн ба харгын муудаад байхала эдөлхын тулада намарнаа эхилжэ гаргалхагүй. Малай үбэлжэхэ газарта үбнэ тэжээл шэрэжэ абаашаных тулада мори унаагүй дутамаг байгаа хадань колхозно фермиүүдэй үнээдые ба мүн тэрэшалын колхознигуудай үмсин үнээдые хуульжэ; г) малай үбэлжэхэ тухай СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1443 оной апрелин 13-эй тогтоолтой зохиолдуулан малай фермиүүдтэ хүдэлжэ байһан колхознигуудай тариха ургүүлһан корнеллод ба харгабаны бүхн ургасан малаа эдөлхын тулада үгтэхэ ба фермин дэргэдхи участогууд дээрэ корнеллод ба харгабха ургүүлһан колхознигуудта ажалта үдэрһөө гална, түсэбөө галуур суглуулжа абанан ургасан гурбанайн нэгэ хубинь тэлэндэ үгтэхэ ябадалые туйлаха.

д) намар ба үбэлэй сагта бэлшэхын тулада үхэр малай гуртнуудые ноябрийн 1 хүртэр илжага зохохо, эдэ гуртнуудта бэлшээршье даалгажа үгэхэ, энэ бэлшээрин газар дээрэ барилта түхээрхэл хэжэ уһалуурин би болгохо хүдэлмэриэ ноябрийн 1 хүртэр дүүргэхэ; е) аймаг дотор малай байрнуудые октябрийн 25 хүртэр хүсэд бэлэн болгоход байһан тулада колхоз ба совхоз бүхэндэ малай хото хороонуудые нэлбэн занха ба шэнээр бариха болорнуудые тогтоохо. Колхоз ба совхоз бүхэндэ малай байра байдалые түхээрхэхэ, дулаалха хүдэлмэри хэвнэ тулада барилта ба занабарилта хэжэ бригадануудые дары томилхо тэбиха; ж) колхозууд ба совхозуудта малай уналха газарые ноябрийн 1-нээ оройтонгүй шалгажа үзөөд, тэрэниэ гуримтай болгохо, хэрэгтэй болоһон газартань шэнэ ху-

унаагаа хэрэглэхэ ябадалые тон шанга гуримтай болгохо, эгээн тушаа колхознигуудай ба совхозуудай хүдэлмэригшэд дунда ойтунуудын хүдэлмэри ябуулха болон мори унаагаа наан муугаар хандаха ябадалтай хүмэтл хэхэ; в) ноябрийн 1 хүртэр бүхы колхозууд ба совхозуудта адуу моридтоо хүсэд хүрэхэ найхан үбнэ, түбхын түрүүндэ таримал ноононуудые СССР-эй СНК-тэй 1941 оной майн 29-эй тогтоолоор баталагдаһан нормын ёһоор, гаргажа үгэхэ, тийн гүрэн, дэ тариа тушаажа түсэбөө дүүргэнэй ба үрбэнэй фондые ханганай хүдлээр моридтоо эдөлхын тулада шухала хэрэгтэй орооһо хадгалха, тинхээдэ моридтоо хадгалһан үбнэ ба тариа ондоо малдаа эдөлхэ ябадалые хорихо; г) гүрнүүдые хүндэ хүдэлмэри дээрэ уналхгүй ба уналгалга гүүдтэ хажуулай үнэмшэлхэ бэшгэ үгэхэ ябадалые тогтооломол гуримтай ёһоор, ноябрийн 1-нээ оройтонгүй дүүргэхэ, намрай ба хабрай сагта харгын муудаа үсэд уналгалга гүүдтэ гамтайгаар хандаха тухай тусгаар анхрал табиха.

Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюро болбол энэ ба бусад аймагуудта бэлэдхэлгэн үбнэ тэжээлэй тоо бүрхэлжэ дансада оруулха, тэрэниэ ферме тэзшэ зөөжэ абаашаа ябадал тон хангалтагүй байна. Мүн үбнэ ба хоолоомые хулгай ба гал түймэрһөө, малда эдөлхэ ябадалаа аршааха харуул хажуул табигдаагүй гэжэ тэмдэглэнэ.

СССР-эй СНК-гэй ЦК-гэй 1443 оной апрелин 13-эй тогтоолтой зохиолдуулан малай фермиүүдтэ хүдэлжэ байһан колхознигуудай тариха ургүүлһан корнеллод ба харгабаны бүхн ургасан малаа эдөлхын тулада үгтэхэ ба фермин дэргэдхи участогууд дээрэ корнеллод ба харгабха ургүүлһан колхознигуудта ажалта үдэрһөө гална, түсэбөө галуур суглуулжа абанан ургасан гурбанайн нэгэ хубинь тэлэндэ үгтэхэ ябадалые туйлаха.

д) намар ба үбэлэй сагта бэлшэхын тулада үхэр малай гуртнуудые ноябрийн 1 хүртэр илжага зохохо, эдэ гуртнуудта бэлшээршье даалгажа үгэхэ, энэ бэлшээрин газар дээрэ барилта түхээрхэл хэжэ уһалуурин би болгохо хүдэлмэриэ ноябрийн 1 хүртэр дүүргэхэ; е) аймаг дотор малай байрнуудые октябрийн 25 хүртэр хүсэд бэлэн болгоход байһан тулада колхоз ба совхоз бүхэндэ малай хото хороонуудые нэлбэн занха ба шэнээр бариха болорнуудые тогтоохо. Колхоз ба совхоз бүхэндэ малай байра байдалые түхээрхэхэ, дулаалха хүдэлмэри хэвнэ тулада барилта ба занабарилта хэжэ бригадануудые дары томилхо тэбиха; ж) колхозууд ба совхозуудта малай уналха газарые ноябрийн 1-нээ оройтонгүй шалгажа үзөөд, тэрэниэ гуримтай болгохо, хэрэгтэй болоһон газартань шэнэ ху-

унаагаа хэрэглэхэ ябадалые тон шанга гуримтай болгохо, эгээн тушаа колхознигуудай ба совхозуудай хүдэлмэригшэд дунда ойтунуудын хүдэлмэри ябуулха болон мори унаагаа наан муугаар хандаха ябадалтай хүмэтл хэхэ; в) ноябрийн 1 хүртэр бүхы колхозууд ба совхозуудта адуу моридтоо хүсэд хүрэхэ найхан үбнэ, түбхын түрүүндэ таримал ноононуудые СССР-эй СНК-тэй 1941 оной майн 29-эй тогтоолоор баталагдаһан нормын ёһоор, гаргажа үгэхэ, тийн гүрэн, дэ тариа тушаажа түсэбөө дүүргэнэй ба үрбэнэй фондые ханганай хүдлээр моридтоо эдөлхын тулада шухала хэрэгтэй орооһо хадгалха, тинхээдэ моридтоо хадгалһан үбнэ ба тариа ондоо малдаа эдөлхэ ябадалые хорихо; г) гүрнүүдые хүндэ хүдэлмэри дээрэ уналхгүй ба уналгалга гүүдтэ хажуулай үнэмшэлхэ бэшгэ үгэхэ ябадалые тогтооломол гуримтай ёһоор, ноябрийн 1-нээ оройтонгүй дүүргэхэ, намрай ба хабрай сагта харгын муудаа үсэд уналгалга гүүдтэ гамтайгаар хандаха тухай тусгаар анхрал табиха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ Станок бүтээлгын Ардай Комиссариатдэй Томско инструментальска заводьс Ажалай Улаан Тугай орденээр шагнаха тухай

Оборонно ажайлэлдэридэ багажа тоног бүтээн гаргаха тушаа правительственны заводьс Ажалай Улаан Тугай орденээр шагнаха.

Президиумэй түрүүлгшэ М. КАЛИНИН, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН Москва, Кремль. 1943 оной октябрийн 11.

Нүхэр И. В. Сталин господин Дональд М. Нэльсонтой уулзаба

Октябрийн 15-ай үдэр СССР-эй Ардай Комиссарнарай түрүүлгшэ нүхэр И. В. Сталин США-гэй сэрэгэй ажайлэлдэриини

управленийн түрүүлгшэ господин Дональд М. Нэльсонтой уулзаба.

Мүнгэн ба эт зүйлүүдэй гурбадахы лотерея үнгэргэхэ хэрэгтэ профсоюзска организациянууды хабалдалсаха тухай

1943 оной октябрийн 25-һаа эхилжэ мүнгэн ба эт зүйлүүдэй лотерея үнгэргэгдэхэ. Энэ лотереян, мүнгэнинь немецко-фашистска булимтаргалтад эсэргүү дайн сэрэгэй хэмжээ-ябуулануудые финансируулахын тулада зориулагданхай.

Мүнгэн ба эт зүйлүүдэй гурбадахы лотереян биледүүдые тарааха хэрэгтэ профсоюзска организациянуудые элбиктэйгээр хабалдалсахиен уялгалһан байна. Предприятинууд дээрэ, албан газарнуудта байһан профсоюзска организациянууд мүнгэн ба эт зүйлүүдэй гурбадахы лотереян удхашанар ба условие хүдэлмэрини

шад ба албахагшадта найса ойлгуулха тухай дурадхагдаа. Хүдэлмэришэд ба албан немецкэ солдат ба офицер, дайсанай 22 танк үгы хэлдэб, 20 эхэ буу ба бусад трофей буулагдан абтаа. Үсэгдээр Запорожье горотые манай сэрэгүүдэй эзэлхэдэ хяа сохигдоһон немецкэ солдатэй үдлэгдэ Диепрт гэшнэ хашагданай байна. Гитлеровшүүд мүрэнше гадан гараха гэжэ нэлээд, ехэнхи хубинуудта үгы хэлдэн гү, али пендэ абтан байһан байна. 1500-һаа үсөөн бичи немецкэ солдат ба офицер Диепртэ шэнгэгдээ.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр Николай Васильевич Иовинковиче Египедтэ бууха СССР-эй онсо то-

милготто ба бүрин архата посланик болгон томилоба.

ЗАПОРОЖЬЕНО урдуур манай сэрэгүүд довтолгооо үргэлжэлүүлжэ, 8-һаа 12 километр хүртэр уршаха дабаха зуураа хэдэн нуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда КУШУГУМ, ТРИГОРЬЕВКА, ВЕСЕЛЯНКА, МАГДАЛИНОВКА, МАЛО-ЕКАТЕРИНОВКА, ЦАРИЦЫН КУТ гэдэг нуурин газарнуудые ба КУБАЕВО, КУШУГУМ, ОСЕТРОВКА, КАНКРИНОВКА, ПЛАВНИ гэдэг түмэрэмэй станцинуудые эзэлбэ.

Манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтэ ба контратаканыудые нуга даража, МЕЛИТОПОЛЬ горотдо үчэстэй байлаануудые хэжэ абадалаа үргэлжэлүүлээ. Дайсан болбол фронтны бусад участогууднаа хаягдаһан нэмэлтэ хүсэнуудэ байлаанда оруулжа, манай частьнуудта хэдэн дахин контратаканыудые хэһэн байна. Дайсанай бүхн контратаканыуд тэлээртэ ехэ гөөлтэйгээр гэдэргэ сохиглоо.

ДНЕПР мүрэнэй таг дунда багта, баруун эрье дээрэнэ, КИЕВНЭ хойгуур ба урдуур манай сэрэгүүд дайсанай контратаканыудые сухариса сохижо, плацдарминуудта үргэлжэ байлаануудта үргэлжэлүүлжэ, өөһөднөөшэ позицинуудые найжаруулан байна. Дайсан болбол амиды хүсөн ба танкнуудайнгаа талаар ехэ гээлэнүүдтэ ороо.

ГОМЕЛЬНО урдуур манай сэрэгүүд байлаануудые хэһэнгэнгэ бүлүүдэр өөһөднөөшэ позицинуудые найжаруулаа.

Фронтны бусад участогууд дээрэ хүсэтэ тагнуул ба артиллерийско-минометно буудаллаан болоһон байна.

Октябрийн 14-эй туршада манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 113 немецкэ танк гэмтэһэн ба үгы хэһэн байна. Агаарта болоһон байлаануудта ба «зенит» артиллерийн буудалгаар дайсанай 98 самолет унаагадаа.

Запорожьено урдуур манай сэрэгүүд довтолгооо үргэлжэлүүлбэ. Н-скэ соединенин частьнууд Мелитополь тэзшэ түмэр харгы хулар уршаха дабажа, хэдэн нуурин газарнуудые ба Кубаево, Кушугум, Осетровка, Канкиновка, Плавни гэдэг түмэрэмэй станцинуудые эзэлһэн байна. Нэгэ үдэрэй байлаанда 1000 гаран немецкэ солдат ба офицер, дайсанай 22 танк үгы хэлдэб, 20 эхэ буу ба бусад трофей буулагдан абтаа. Үсэгдээр Запорожье горотые манай сэрэгүүдэй эзэлхэдэ хяа сохигдоһон немецкэ солдатэй үдлэгдэ Диепрт гэшнэ хашагданай байна. Гитлеровшүүд мүрэнше гадан гараха гэжэ нэлээд, ехэнхи хубинуудта үгы хэлдэн гү, али пендэ абтан байһан байна. 1500-һаа үсөөн бичи немецкэ солдат ба офицер Диепртэ шэнгэгдээ.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Запорожьено урдуур манай сэрэгүүд довтолгооо үргэлжэлүүлбэ. Н-скэ соединенин частьнууд Мелитополь тэзшэ түмэр харгы хулар уршаха дабажа, хэдэн нуурин газарнуудые ба Кубаево, Кушугум, Осетровка, Канкиновка, Плавни гэдэг түмэрэмэй станцинуудые эзэлһэн байна. Нэгэ үдэрэй байлаанда 1000 гаран немецкэ солдат ба офицер, дайсанай 22 танк үгы хэлдэб, 20 эхэ буу ба бусад трофей буулагдан абтаа. Үсэгдээр Запорожье горотые манай сэрэгүүдэй эзэлхэдэ хяа сохигдоһон немецкэ солдатэй үдлэгдэ Диепрт гэшнэ хашагданай байна. Гитлеровшүүд мүрэнше гадан гараха гэжэ нэлээд, ехэнхи хубинуудта үгы хэлдэн гү, али пендэ абтан байһан байна. 1500-һаа үсөөн бичи немецкэ солдат ба офицер Диепртэ шэнгэгдээ.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

Манай летчиуд дайсанай аэродромд довтолгоо хэбэ Бомбодогын эсэстэ 23 немецкэ самолет үгы хэлдэн ба гэмтэгдэн байһа. Тэрэнхэ гална агаарта болоһон байлаануудта нэгэ үдэр соо дайсанай 19 самолет унаагадаа.

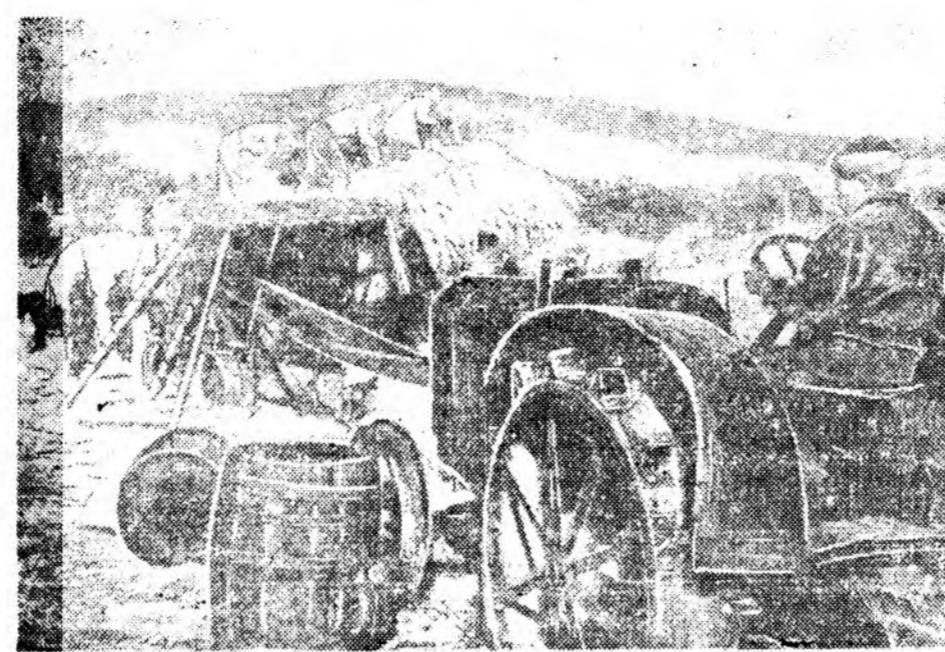

Партийна ажабайдал

Городой гурбан районой мурьсөөн

Гаяхан Городской районой партийна активай суглаан боложо, Октябрийн урда тээхи мурьсөө дэлгэрүүлхэ тухай нэгэ асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Элдхэлшэ — ВКП(б)-гэй Городской районой секретарь нүхэр Ковалева болбол БМАССР-эй XX-дохи жэлэй нэрэмжэтэ мурьсөөнэй дүн тухай тобшохоноор хэлээт:

Манай арад түүхэтэ үдэрнүүдые туйлаа утгадаг заншалтай гээшэ,—гэнэ. Тээд Агуухэ Октябрийн XXVI-дахн жэлшэе ажалл ажилалтаар угтахэ хүдэлмэри ажалл манай районой ажалладай дунда үргэлжэ байна. Активай энэ суглаан хада Улан-Удэ городой гурбан районуудай хоорондох мурьсөөнэй эхи татаха зэргэтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймгай Жаргалантын совхозой 18 партсвэдын нэрэмжэтэ колхозой 953 центнер таряа сохион Сэлэнгын МТС-эй машинист нүхэр М. Г. КОКОРИН.

А. ПОПОВОЙ фото.

Коммунист Демин

Василий Иванович Демин гэгшэ 1937 оной хошой, Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгыг агуухэ дайнай эхилтэ Түхэнхэй аймгай осовоахимай соведэй түрүүлгэшээр хүдэлмэрилжэ юм. Сэрэг дайнай эхилхэтэй хамта нүхэр Демин болбол советскэ газар дайны хамгаалхаар баатарлиг Улан Армингаа зэргэдэ ошон юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгыг агуухэ дайнай фронт дээрэ нүхэр Демин хада морито сэрэгэй эскадронэй командир боложо, советскэ нангин газар дайны хамгаалха, немецко-фашистскэ хара золгуудые хюлдэсэһэн бэлэй.

сусахые мэдэнгүйгөөр хүдэлмэрилжэ захала. Мүнөө аймгай осовоахимай соведэй составта хунгагдаа, урда мэтэ эдибхитэйгээр ПВО-ын нэрэмжэлдэ арад зоние хургажа байна. ВКП(б)-гэй айкомой сэрэгэй таһагтай хамта комсомольско-залуушуудай кросс наяхан үнэргэбэ. Партийно-комсомольскэ эдибхитэнь сэрэгэй нэрэмжэлдэ хургаха хэрэгтэ нүхэр Демин болбол угтаа эдибхитэйгээр оролсодог нүхэр байна.

Фронттоо бусажа ерэмсээрэ нүхэр Демин болбол сэрэгэй нэрэмжэлдэ нотагайнаа арад зоние хургахын түлөө эсэхэ дунда хамгаалха, немецко-фашистскэ хара золгуудые хюлдэсэһэн бэлэй. Фронттоо бусажа ерэмсээрэ нүхэр Демин болбол сэрэгэй нэрэмжэлдэ нотагайнаа арад зоние хургахын түлөө эсэхэ

Ингэдэ байхада нүхэр Демин болбол ВКП(б)-гэй устав ба программые эдибхитэйгээр бөдүлдэг, еһотой коммунист патриот болово гээшэ.

Д. КОЛМАКОВ.

Түүхэтэ ном шудална

БАРГАЖАН. (Телефоноор). Аймгай ажаллад агуухэ Сталиной түүхэтэ номые угтаа эдибхитэйгээр шудална. Баянголой сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой членүүд барандаа шахуу энэ номые шудалан үзэжэ байна. ВКП(б)-гэй айкомой инструкторнууд ба пропагандаистнууд тус ном шудалжа байһан колхознигуудта туйлахын түлөө хэлэн теоретическэ хөөрлөөдөөнүүдые үнэргэбэ. Мүн хэлэн дахин лекци уншада.

Аймагай үргэн ажаллад политическэ ба теоретическэ темээр болоһон лекци ба эдибхитэнь угтаа хонирхолтойгоор шагнажа, олон тоото асуудалуудые хурдаг болонхой.

Б. РИНЧИНОВ.

(Б. М. Үнэнэй) корреспондент

Айкомой секретарин лекци дээрэ

Гаяхан, ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой секретарь нүхэр Р. О. Номоев Чесанин кустада «Эсэгэ ороноо хамгаалгыг дайнай мүнөө үеын байдал» гэнэн темээр МТС-эй лекци уншаба.

харюу үгэбэ. Колхознигууд ба МТС-эй хүдэлмэрилшэн хада илангаяа Италидахи байдал, гитлеровскэ Германиян хүн зоний резерв, хоердохи фронт, Турциин нейтралитэт тухай ба бусад асуудалуудые хонирхожо хураад, дэлгэрэнги харюу абада.

Е. ЦЫРЕНОВА,

ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой пропаганда ба агитацин тайагые даагша.

Таряанайнгаа сохилгыг ноябрийн 1-дэ дүүргэхэдн

Манай аймгай колхозууд таряанайнгаа хүрлэлгыг бүри октябрийн 10-да дүүргэнэ байна. Энэ болбол таряа сохилго ба гүрэндэ тушаалгада хамаг бүхэ хүсэ шадалаа элсүүлхэ хэрэгтэнай угтаа ехэ арга боломжо олгожо үгөө.

хилгы дүүргэнэ байна. Тухэлдэ таряанай сохилго бусадшые колхозуудар амжалттай ябана. Таряасохилгыг эршмэтэй шагнараг абуулхатайгаа хамта хэдэн олон колхозууд гүрэнэйнгөө урлахи нангин уялгы хайа саг соой дүүргэнэ. Ворошиловый ба Кировый нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ тушаалгада еһотой бүхэ таряагаа сүм тушаажа дүүргэбэ.

Хэлэн олон колхозууд абahan уялгана нэрэ түрэтэйгөөр дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, Лениний, Ждановой ба XVIII партсвэдын нэрэмжэтэ, «СССР», «III интернационал» ба бусад колхозууд таряанайнгаа сохилгы дүүргэнэ байна.

Улан Армин таряанай фондоо оруулагдаха еһотой таряагаа 103 процент дүүргэбэ.

Р. САФРОНОВ,

ВКП(б)-гэй Заграй айкомой секретарь.

Эгээл нимээр ажаллаха хэрэгтэй

БИЧУРА. (Манай корреспонденттэ телефоноор). Харланай сомоной Кировый нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлгэшын нүхэр Гармаев) 1943 оной хүдөө-ажахын жэлэе амжалтатайгаар үнэргэбэ.

Таряанайнгаа хүрлэлгыг октябрийн 6-да дүүргэжэ, сохилгыг октябрийн 12-то сүм дүүргэнэ байна. Эндэхн колхознигууд ерэхэ жэлэй үндэр баян ургасын үндэһэ хууриен хүсэд бэлэлхэбэ. Намарай тарилга хэхэ ба намарай пар хахалха түсөөбө 100 процент дүүргэнэ байна.

А. МАНГУТОВ.

ВКП(б)-гэй зэргэдэ эрхим хүнүүд ороно

Ленин—Сталиной партиин хэрэгтэй түлөө үнэн сэхээр ажаллажа, ажауылдэһэрин ба хүдөө-ажахын фронтнууд дээрэ даалгабарита хүдэлмэрэе стахановскаар бүтээдэг түрүү хүнүүдые партиин зэргэдэ шалжүүлэн оруулаха талаар Сэлэнгын аймгай партиин организаци нилээдгүй ехэ партино-эмхидхэлэй хүдэлмэри абуулһан ба абуулжашы байна.

хүдэлмэритэй саг үргэлжэ тааралдуулан табижа шаданайнгаа ашаар, партиин зэргэдэ түрүү хүнүүдые абадаг ба хамаг бүхэ ажахынгаа хүдэлмэриен саг болзор соонь эмхитэйгээр үнэргэдэг партиин организацинууд, колхоз ба МТС-үүд манай аймгата олон бии.

1943 оной хабарай тарилгыг тон эмхитэйгээр ба агротехническэ богинохон болзор соо, түсөөбөнө холо үлүүлэн дүүргэжэ шадан байгаадын. Мүнөө таряхуураалга, сомолог, сохилго, тушаалга гэхэ мэтэн хүдэлмэринүүд парти ба правительствын тогтооһон болзор соо үнэргэгдэжэ байна. Манай аймгай колхозуудар малжал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсбэ мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна: октябрийн 1-эй мэдээгээр, эбэртэ мал үсхэбэрлэхэ түсбэ—101,8 процент, хонн ямадай талаар 110,5 процент, гахайгаар—113,8 процент ба адуу монгол—90,3 процент дүүргэгдэбэ. Энээн дээрнээ харалда манай аймгай партиин организацин мүү бэшээр хүдэлмэрилшын элитэ.

Мүнөө таряхуураалгыг аймга соогоо үргэн түрүүлжэ дүүргэбэ. 1,835 гектартай таряан зааханшы гээлтэйгүүгөөр хураагдаба. Гүрэндөө 3,000 центнер үлүгүтэй эрхим шанартай таряа тушаажа, түсөөбө 100 процент дүүргэбэ. Октябрыскэ революциин XXVI-дахн ой болтор таряа сохилгыг хүдэлмэриен бүричүбэн дүүргэжэ, хабарай тарилгада хэрэггэдэхэ үрнэ хааха түсбөө 100 процент болгохо зорилготойгоор, мүнөө унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

аймга соогоо түрүү хуури эзэлдэг колхоз болоно. Партийно-политическэ хүдэлмэриен үргэн нийтэ колхознигуудайнгаа дунда эрхилжэ шаданайнгаа ашаар, энэ жэлэй ноурта 13 эгзэн түрүү хүнүүдые большевистскэ партиин зэргэдэ абahan байна.

членэй кандидат нүхэр Цыцырунов таряхуураалгыга сезонно даалгабарине 195 процент дүүргэжэ, 817 килограмм горючи алмаһан байха юм. Коммунист нүхэр Миталов Дашн гэгшэ сезонно нормоо 185 процент дүүргэбэ. 350 килограмм горючи алмаба. Мүн ВКП(б)-гэй член нүхэр Николай Кокорин гэгшэ энэ жэлд өөрынгөө комбайнаар 405 гектар хураахаа гадна, 450 килограмм горючи алмаһан байха юм.

Дээрэ дурсагдаһан партиин эхнн организацинууд ба тэлэнэй хүтэлбэрлэлшэ хада түрүү хүнүүдэ партида абалгаараа хүдэлмэрэе хизаагалада бэшэ, тэлэнэйнгэ дунда үдэр бүри хүмүүжүүлгын хүдэлмэри абуулдаг байха юм. Иймэ хүдэлмэри хэһэнэйнь ашаар, партиин зэргэдэ ороһон залуу коммунистуудынь политическэ ба теоретическэ талаараа уржажа, мүнөө сагай талаада ба долоотын оршон байдалтай һайн танилсажа шадалаг юм.

«Большевик» колхозой таряан ажалай бригадын бригадир, партиин членэй кандидат нүхэр Балжин Цыбиков болбол бригадааа хүтэлбэрлэхэ талаар эрхим жэшэ харуулан байна. Тус бригадын членүүдэй дунда үдэрэйнгөө нормые дүүргэхгүй абадал огто байгаагүй.

Н. ЧАБДАКОВ,

ВКП(б)-гэй айкомой оргинструкторскэ тайагые даагша.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ Бурят-Монголой уранзурагшад юу хээб

Немецко-фашистскэ харшангуудта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай авхан эхилэн үдэрһөө хойшо Бурят-Монголой уранзурагшад өөһдынгөө уралан зохохо эбсөгые жэгүүртүе дайсаные хла бута сохихо хэрэгтэ хандуулаба. Эдэ уранзурагшад немецкэ булмтаргамтай тэмсэхэ ба тэлэнэрие илаха тээшэ уралан фронтны ба тэлэй героизмын харуулан хэдэ хэдэн патриотическа полотно зураһан ба хэдэн зуун плакат гаргаһан байна.

Уранзурагшад нүхэд Ажитиров, Тудупов, Чикотеев ба бусад дайнай анхан эхилһэн үдэрһөө хойшо Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронт дээрэ гартаа буу баржа фашистскэ бузар булайнуудтай тэмсэхэ ябана. Улан Армин зэргэдэ БМАССР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулгаша нүхэр Павлов Г. Е., уранзурагшад Окладников, Голованов, Балдаев гэгшэд ябана.

Республикын арадай уранзурагша, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулгаша нүхэр Сампилов П. С. болбол «Фронтто—колхозно морид», «Дайсанай тылда морито улаан сэрэгтэ рейд», «Фашистскэ дээрмээдэй мурөөр», «Агитатор хэрэйн станда», «Фронтын боецүүдтэ бэлгэ» гэхэ мэтн зурагуудые зураба. Тэрэннээ гадна «Агит совхозо» олон тоото плакатуудые гаргаба.

Советскэ уранзурагшадый союз болбол дайнай үедэ хэдэ хэдэн уранзурагай выставкнүүдые эмхидхэбэ. БМАССР-эй 20 жэлэй ойдо зориулагдажа илангаяа үргэн выставкэ боллоо гэжэ тоолохо хэрэгтэй. Тэрэ выставкэ дээрэ 700 шахуу зохоонуд табигданһан ба тэрэннее 5,000 гарал хүн орожо хараһан байха юм.

Уранзурагша Аржинов И. А. болбол «Оборонной фондоо воскресник», «28 гвардеецүүдэй баатаршалга», «Колхоздохи бүгэдэ-нигтын сэрэгтэй хургуули» гэхэ мэтн зурагуудые зураа. Нүхэр Аржинов болбол Тельманый нэрэмжэтэ колхоздо хүдөө-ажахын музейе шэмэглэн гоохо ябалые хүсэлдүүлээ.

Манай Бурят-Монголой уранзурагшад гитлеровскэ бурга дээрмээдэйг хүртэ тулалдаа хэжэ байһан үедэ социалистическэ Эхэ оройноого урда ехэ харуулсалгатайгаа мэдэрээд, ажал ба илалтад ураланһан шэнэ шэнэ патриотическа полотонуудые байгуулжа байна.

Р. МЭРДЫГЕЕВ,

БМАССР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулгаша

Хилын саана

Италидахи сэрэгтэй абуулганууд

ЛОНДОН, октябрийн 15. (ТАСС). Хуулиаар мэдээсэгдэхэн хада, октябрийн 12-ой һуни американскэ 5-дахн армия Волбурно мурэнэй оршондо лэйсанай позицинуудые аймагтар шагнаар атаковалһан байна. Эдэ операцинуудые хэһэнэй эсэстэ хүүргэ шадарай нэгэ хэдэн шэнэ бүхэжүүлгэнүүд байгуулагдаа.

Энэ мурэн хүндэлэн ябан сэрэгүүд таша ба артиллери гаталан гаража байна. Тус мурэнэй эрье зүбшэн аймагтар шагнаар байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр. Волбурно мурэнһөө хойгуур союзнигуудий сэрэгүүд флотороо дэмжэгдэн саг үргэлжэ урашаа дабшажа ябана.

Союзунигуудай авиацин довтолгоонууд

ЛОНДОН, октябрийн 15. (ТАСС). Американскэ хүндэ бомбардировщицууд үсгэлдэр центральна Германияда довтолго хэһэн тухай хуулиаар мэдээсэгдэнэ.

нэгшые гэр байһан үлөөгүй. Ажауылдэһэрин шухала районууд мүн лэ гэмтэгдэһэн байха юм.

Францида гитлеровскэ тонуул хэгдэнэ

ЛОНДОН, октябрийн 15. (ТАСС). Афи агентствын мэдээсэлэй ёһоор байгша оной мартын 31-дэ Франци болбол эзэмдэлгын сэрэгүүдые байлганаһан түлөө 234 миллиард 100 миллион франк түлэһэн байна.

Тэрэннээ гадна, Германи болбол африкын 1 хүртэр Францида элдэбүн үнлээр эвэрлүүдэ, тэрэ тоодо продуктуудые 306 млрд. 600 миллион франкда хууража хуража абahan байна.

Гадаадын һонинууд

Франциин улад зон болбол Германи худар баалтын хүдэлмэридэ татажа абаашаа ябадалһаа али болохо аргаар тэрвэдэнэ. Лиондо 10 гаран мянган эрхшүүлэе гитлеровенүүд Германи худараа абаашаа гэнэн аад, тэлэннээ оройдоо 32 хүниен элгэжэ шадла. Юра гэдэг департаментда 600 хүнһөө оройдоо 3 хүниен татажа абаашалһан байна.

Румынида Италянскэ миссие арестовалбэ

ЛОНДОН, октябрийн 15. (ТАСС). Афи агентствын мэдээсэлэй ёһоор гестапо ба румынскэ полици Бухарестдэ байһан италянскэ миссин байшанда орожо нэгжүүл хэһэн байна. Италянскэ посланца ба миссин сотрудинууд Бадольгой тэһе баригшад гээшэ гэжэ арестовалгдла. Тэндэхн бүхэ архивуудынь хуулаар хураагдажа абтаба.

«Дельфин» гэдэг Голландскэ уһан доогуур абадаг онгосо Дундада далайда германскэ транспортые шэнгэлэн ба артиллерийскэ буудалгаар германскэ хоёр баржые угы хэһэн байна.

Харюусалгата редакторей оролого Д. ЛУБСАНОВ

«Дельфин» гэдэг Голландскэ уһан доогуур абадаг онгосо Дундада далайда германскэ транспортые шэнгэлэн ба артиллерийскэ буудалгаар германскэ хоёр баржые угы хэһэн байна.

Мүнөөдэр кинотеатруудта «ПРОГРЕСС» Насреддин Бухарта «ЭРДЭН» Украина Сеансуудынь 4, 6, 8, 10 часта. Кассань—2 часнаа нэгданхай. (ТАСС).